

MEDIÁLNÍ RADY

RADA ČESKÉ TELEVIZE je podle zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, v platném znění, orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu činnosti České televize.

Rada ČT má patnáct členů, které volí a odvolává Poslanecká sněmovna, a to tak, aby v ní byly zastoupeny významné regionální, politické, sociální a kulturní názorové proudy. Členové Rady jsou voleni na funkční období 6 let, přičemž každé 2 roky je volena jedna třetina členů; mohou být zvoleni opětovně.

Do působnosti Rady náleží mj. jmenovat a odvolávat generálního ředitele a na jeho návrh ředitele televizních studií České televize, schvalovat rozpočet a závěrečný účet České televize a kontrolovat plnění rozpočtu České televize, schvalovat na návrh generálního ředitele Statut České televize, předkládat Poslanecké sněmovně ke schválení Kodex České televize.

RADA ČESKÉHO ROZHLASU (dále jen "Rada") je ve smyslu zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu v platném znění orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu tvorby a šíření programů Českého rozhlasu (dále jen "ČRo"), není však součástí ČRo. Rada je devítičlenná, pro III. volební období byla zvolena Poslaneckou sněmovnou v únoru roku 2002 a po přijetí zákona č. 192/2002 Sb. je funkční období jejích členů šest let, přičemž po dvou letech se vždy jedna třetina jejích členů vymění. V únoru roku 2004 došlo poprvé k této obměně, byli zvoleni dva noví členové a jedna členka byla zvolena znovu na další funkční období. Rada je ze své činnosti odpovědná Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Postavení **RADY ČTK** je dáno §4-8 zákona o České tiskové kanceláři. Jedná se o sedmičlenný orgán, zřízený zákonem pro uplatňování práva veřejnosti na kontrolu tiskové kanceláře. Členové Rady jsou voleni Poslaneckou sněmovnou na dobu pěti let, a to maximálně na dvě po sobě jdoucí období.

KONTROLNÍ ORGÁNY VEŘEJNOPRÁVNÍCH TELEVIZÍ V EVROPĚ

Velká Británie/BBC - řídicím orgánem BBC je dvanáctičlenná Rada guvernérů, jejíž členové mají základní funkční období 5 let, mohou být zvoleni vícekrát. Guvernéry podle znění Charty BBC jmenuje královna, činí tak ale na základě doporučení vlády, která nominace projedná a dohodne s opozicí. Charta stanovuje, že v Radě guvernérů musí být přítomni guvernéri reprezentující Skotsko, Wales a severní Irsko, jednoho guvernéra může navrhnout výkonný ředitel BBC. Charta předpokládá vytvoření rady institucí s hlasem poradním, mezi něž patří např. Národní výbory Skotska, Walesu a severního Irsku.

Německo/ZDF - Organizace řízení a kontroly ZDF je založená na třech vrcholových orgánech. Jsou to: **vysílací rada** (Rundfunkrat, u ZDF Fernsehrat), **správní rada** (Verwaltungsrat) a **ředitel** (Intendant). Vysílací rady jsou širší grémia, v nichž jsou zastoupeni reprezentanti společensky relevantních, zákonem normativně určených organizací v počtu 20 až 40 členů (největší počet má ZDF - 77 členů). V některých spolkových zemích mají právo vyslat do těchto rad po jednom zástupci i parlamentní frakce v zemských sněmech. Zvláštní příloha uvádí detaily o řídicích orgánech veřejnoprávních vysílatelů ze čtyř zemí, které jsou vybrány tak, aby reprezentovaly spolkové země s rozdílnou politickou tradicí: tradičně pravicovou (Bavorsko), levicovou (Severní Porýní Vestfálsko) a liberální (Berlín, Brémy).

Francie/ France Télévision má dvanáctičlennou správní radu jmenovanou na pět let, z nichž:

- dva členy jmenuje dolní a horní komora francouzského parlamentu,
- čtyři členové jsou reprezentanty státu,
- čtyři členy s mediální kvalifikací jmenuje regulátor Nejvyšší audiovizuální rada CSA,
- dva členové jsou voleni ze zaměstnanců France Télévision

Itálie/RAI - Od roku 1994 je pětičlenná správní rada vybírána na osobnostním základě a jmenována dvěma předsedy obou komor parlamentu. Takto vybraná správní rada se odpovídá pouze předsedům Poslanecké sněmovny a Senátu, nicméně parlamentní komise má šanci její členy odvolat, pokud k tomu v komisi získá dvoutřetinovou většinu. Od roku 1997 má správní rada informační povinnosti nejen k parlamentní komisi, ale také k novému regulátorovi.

SENÁTNÍ NOVELA JMENOVÁNÍ ČLENŮ VEŘEJNOPRÁVNÍCH MÉDIÍ

SENÁTNÍ NÁVRH

Rada ČT

Rada má 15 členů, kteří jsou voleni na funkční období 6 let, z nichž 9 členů Rady volí a odvolává Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky (dále jen „Poslanecká sněmovna“) a 6 členů Rady volí a odvolává Senát Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“). Každé 2 roky jsou voleni 3 členové Rady Poslaneckou sněmovnou a 2 členové Senátem.

Rada ČRo

Rada má 15 členů, kteří jsou voleni na funkční období 6 let, z nichž 9 členů Rady volí a odvolává Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky (dále jen „Poslanecká sněmovna“) a 6 členů Rady volí a odvolává Senát Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“). Každé 2 roky jsou voleni 3 členové Rady Poslaneckou sněmovnou a 2 členové Senátem.

Rada ČTK

Rada má 9 členů, kteří jsou voleni na funkční období 6 let, z nichž 6 členů Rady volí a odvolává Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky (dále jen „Poslanecká sněmovna“) a 3 členy Rady volí a odvolává Senát Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“). Každé 2 roky jsou voleni 2 členové Rady Poslaneckou sněmovnou a 1 člen Senátem.

JAK SE VOLÍ RADY V RAKOUSKU?

Vrcholnými orgány ORF jsou vedle generálního ředitele a kontrolní komise Nadační rada (*Stiftungsrat*) a Divácká rada (*Publikumsrat*)

Nadační rada má 35 členů. Členství je čestné a trvá čtyři roky. 24 členů jmenují spolková a zemské vlády, 6 členů jmenuje Divácká rada, 5 členů nominuje podniková samospráva. Nadační rada jmenuje a odvolává generálního ředitele i ředitele zemských studií.

Divácká rada má rovněž 35 členů. Zákonem jmenovitě zde mají zajištěno zastoupení organizace zastupující obchodní, zemědělskou komoru, odbory, evangelickou a katolickou církev, jakož i akademii věd a vzdělávací instituce. Zbývají členy v počtu v počtu přibližně 20 jsou voleni tak, že spolkový kancléř vyzve instituce zastupující společensky relevantní skupiny obyvatel, aby předložili návrhy, které jsou zveřejněny v úředním listu. Poté ORF zajistí hlasování plátců rozhlasového a televizního poplatku veřejným hlasováním, jež proběhne „telefonem, telefaxem, internetem a jiným i technickým prostředky“. Kontrolu platnosti hlasů zajišťuje úřad vybírající poplatky GIS. Šest osobností s největším počtem hlasů se dostává do rady automaticky, zbylé členy vybere spolkový kancléř s přihlédnutím k výsledku hlasování.

Funkční období Divácké rady je čtyřleté, její pravomoci jsou víceméně doporučující, šest členů Divácké rady se stává členy Nadační rady, přičemž tři z nich musejí být ti, které zvolili plátců rozhlasového a televizního poplatku.

POZITIVA ZÁKONA

Volba Rady kteréhokoliv z veřejnoprávních médií je pokaždé zdrojem všemožných kontroverzí, zejména z politického ovlivňování vysílání média. Návrh zástupců horní komory Parlamentu v tomto smyslu činí krok kupředu, aby bylo těmto spekulacím zabráněno. Meritem zákona je vložit do procesu volby i druhou komoru Parlamentu (dosud volila pouze PS) a zvýšit počet členů Rady ČRo a Rady ČTK. Dosavadní rotační princip, kdy je každé dva roky obnovována třetina Rady, by zůstal zachován, pouze s tím rozdílem, že nyní by např. pět členů Rady ČT nevolili pouze poslanci, ale ze dvou pětina také senátoři. Dalšími změnami jsou navýšení počtu členů Rady ČRo z 9 na 15, omezení navrhopvat kandidáty do Rady (dříve jakékoliv občanské sdružení, nyní budou muset být tyto schváleny PS i Senátem) a omezení funkce členy Rady na dvě funkční období.

Předkládané návrhy jdou směrem k posílení nezávislosti Rad jednotlivých médií. Vyplývá to především z odlišného složení obou komor, délky jejich funkčního období i způsobu volby.

NEDOSTATKY ZÁKONA (Z USNESENÍ VLÁDY)

Vláda považuje za zcela nevhodný navržený způsob zániku funkce členů stávající Rady České televize, Rady Českého rozhlasu a Rady České tiskové kanceláře. Navrhovaná úprava předpokládá zánik funkcí členů stávajících rad již dnem nabytí účinnosti novely zákona, ačkoliv členové nově ustavovaných rad by měli být Poslaneckou sněmovnou a Senátem zvoleni teprve do šedesáti dnů po uplynutí lhůty pro předložení návrhů kandidátů na členy nových rad. To by v praxi znamenalo, že by aby po určité době vůbec nefungovaly.

Vláda považuje za nutné zohlednit, že požadavky práva ES, na které se návrh odvolává, byly již do českého právního řádu zapracovány zákonem o některých zprůhledněních finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o dani z přidané hodnoty. V návrhu je tedy třeba odkázat na požadavky stanovené výše zmíněným zákonem o zprůhlednění finančních vztahů.

Návrh zákona obsahuje nadbytečné odkazy na nabývání a pozbývání státního občanství a nesprávně označuje komory Parlamentu.